

העלון יוצא לעילוי נשמת מזיאנה נגי'מה בת חנינה לבית וזאן ע"ה, ובעלה מקיקץ כצאני בר חל' ע"ה

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה רבנו מאיר מאזוז שליט"א

ניתן לשימוע בשידור ישיר את שיעורו של מרן שליט"א בערוץ קול ברמה או ב'קול גאמן': 079-9-367-367 או ב'קול בית גאמן': 079-9270505

בית נאמן

מוצ"ש פרשת וישלח, ל' בכסלו תש"ף

בבית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח" רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב.

בשעה 20:00

נושאי השיעור:

- א. "סיום הש"ס". ב. זעקת השבת. ג. דרך חיבורו של הרמב"ם. ד. בתי ספר ה"ממלכתיים".
- ה. ברכת "להדליק נר חנוכה". ו. ברכת "שעשה נסים לאבותינו".

סיום הש"ס

א. חזק וברוך (לחזן ר' כפיר פרטוש ולאחיו ר' יהונתן הי"ו)!. שבוע טוב ומבורך. בעוד שבועיים יום כ"ז בכסלו א"ה עושים "סיום הש"ס" עם הרב שלמה עמאר שליט"א, ובנייני האומה בירושלים. פעם היו עושים אשכנזים לבד וספרדים לבד, והיום גם הספרדים כל אחד עושה לבד, "משפחת בית דוד לבד ומשפחת בית נתן לבד" (זכריה י"ב י"ב). אבל פעם החילוניים היו אומרים: כמה יש חרדים?! אם ניתן להם אולם גדול בקושי רבע יהיה מלא. אבל ראו שהם יכולים למלא מגרש טדי ובנייני האומה ובנייני המשיח... ויתמלא הכל. לכן שיפסיקו לחשוב שהם כבשו את העולם. ולא זו בלבד, אלא שמתחילים מחדש "מאימתי קורין את שמע בערבין" (ברכות ב' ע"א), המלה שמע ראשי תיבות רבי שלמה משה עמאר, וזה מתאים לו בדיוק?.

האסונות נובעים מחילול השבת

ב. כתוב בפסוק: "ואם לא תשמעו אלי לקדש את יום השבת ולבלתי שאת משא ובוא בשערי ירושלים ביום השבת והצתי אש בשעריה ואכלה ארמנות ירושלים ולא תכבה" (ירמיה י"ז כ"ז). יש עונש על חילול שבת. השבוע הזה היו תאונות בצורה מוזרה מאד (קצת אני שומע, ובעיתונים שאני רואה בסוף השבוע לא מביאים כל הפרטים האלה): שני אחים נשרפו, אשה ברכבת הקלה נחתכה לשתיים, בחורה באה לבקר קרובי משפחתה בתל השומר ונפלה מקומה חמישית, ועוד. מה הדברים האלה?! אף פעם לא היה כדבר הזה. כל זה נובע מחילול שבת, גם לפי הפשט וגם לפי הקבלה. לפי הפשט, השבת נותנת לנו שלווה אושר ושמחה. וכולנו עדים שפעם הרב עובדיה ע"ה היה דורש במוצאי השבת, ואדם יוצא משם מלא אור, כי הנשמה היתירה יוצאה וצריך למלא משהו לנפש היתירה שנגמרה, וכמו שהגמרא (תענית כ"ז ע"ב) אומרת: "שבת וינפש" - וי אבדה נפש. לכן באים דברי תורה ומחיים אותה. אבל בעוונות כאשר אין שבת ואין נשמה יתירה אלא נשמה חסירה, והאושר של השבת מהם והלאה, ממילא גם ביום ראשון עובדים ויש תאונות פה

ושם³. ובמיוחד עם ישראל שנצטוו לשמור את השבת, והם לא רק שאינם שומרים אלא נלחמים בשבת, כאילו זה "אויב" שצריכים להילחם בו. ועוד המציאו מלה כזאת "הדתה". אבל מה סופם של כל האומרים דבר כזה? אבדון ומות, ולא ישאר מהם כלום. וכבר היה לעולמים בזמן החשמונאים, שהיו מתיוונים שנלחמו בכל דבר של תורה, ומישהו זוכר מה נשאר מהם מחרבן בית שני? כלום. גם צדוקים וגם בייתוסים וגם איסיים וגם מתיוונים, לא נשאר מהם כלום. אבל מה שנשאר זה רק שומרי תורה ומצוות, וכמה שעבר עליהם הם נשארו כאלה. לכן שיזכרו את זה. כתוב: "יש דבר שיאמר ראה זה חדש הוא, כבר היה לעולמים, אשר היה מלפנינו" (קהלת א' י). אנשים חושבים שזה דבר חדש שחידשו בדורנו, אבל כבר היה דבר כזה, וזה לא דבר חדש שחידשו שני "רונים" רון מכאן ורון מכאן, רון ורון מוכים בעוורון, אחד מטבריה ואחד מתל אביב, חושך ואפילה. לא ישאר מהם פליט ושריד, ובני אדם שיבואו אחריהם כבר ישנאו אותם⁴. אבל יש לנו "צדיק אחד בסדום", משה פדלון ראש עיריית הרצליה⁵. ראש העיר שם (שיאני יודע עד כמה הוא שומר שבת) לא נתן ידו לפושעים, ולא הסכים לחולדאי של תל אביב. אמר לו: אתה חולדאי תתכבד לשבת במקומך עם החולדות... אני לא מרשה לאוטובוסים שלך לעבור דרכי. יש לי מאה עשרים ושבעה בתי כנסת בעיר, וכולם חיים בשלום ובשלחה, בשביל מה לעשות הפרעות בעם ישראל?! וכי חסר לנו אויבים?! מה השגעון הזה?! לכן מגיעה לו ברכת מזל טוב והצלחה. "משה" בגימטריא הצלחה רבה, ו"משה פדלון" בגימטריא שירה ובגימטריא תפלה. שיזכה לעלות מעלה מעלה בעז"ה. וכל מי ששומר ומכבד את השבת, ואפילו לא שומר אישית אבל מקפיד שתהיה ברחוב אוירה של שבת, הקב"ה משלם שכרו כפלי כפליים.

חייבים למחות על חילולי השבת

- ג. הרמב"ם (פ"י מהלכות יסודי התורה ה"ד) כותב: "כל דבר טובה שיגזור הא-ל אפילו על תנאי אינו חוזר (כלומר אם אומר אם תעשו כך וכך תקבלו שכר ואח"כ לא עשו, אינו חוזר בו בדבר של טובה). ולא מצינו שחזר בדבר טובה אלא בחרבן בית ראשון, לפני שנים רבות קראתי שהתאונות שקורות במדינה הזאת ביום שבת ארבעים אחוז ובשאר הימים ששים אחוז. זאת אומרת שבכל יום מימי השבוע עשרה אחוז (אם תחלק ששים אחוז על ששת ימי השבוע זה עשרה אחוז), ובשבת פי ארבעה - ארבעים אחוז. מה הסיבה? יש אומרים מפני שבשבת נוסעים יותר עם מכוניות פרטיות, אבל זו לא הסיבה לזה, אלא מפני שאין להם שלווה ומנוחה של השבת.
- ד. שמעתי שיש מכוניות של חילוניים לאורך תל אביב, שמצטטים את ברל כצנלסון וביאליק שמדברים בשבת השבת, לומר: אנחנו לא מסכימים לחילול שבת בצורה פומבית כזאת. ואשרי המדבר על אוזן שומעת.
- ה. המלה "הרצליה" מזכירה את הרצל שהיה רחוק מן התורה, אבל יש בו ניצוץ כל שהוא, והנה בנו עיר על שמו והוסיפו לה שם "י-ה".

לעילוי נשמת כנפיטה בת צגיירה ע"ה לבית עמאר ע"ה

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
16:01	17:16	17:55
16:17	17:17	17:51
16:05	17:15	17:48
16:19	17:19	17:52

שהבטיח לצדיקים שלא ימותו עם הרשעים, וחזר בדבריו. וזה מפורש במסכת שבת. הרמב"ם בחיבורו בד"כ לא כותב "וזה מפורש במסכת פלונית" (ואני עברתי על החיבור) מלבד מקומות בודדים שמזכיר מסכתות, כי החיבור נכתב אדעתא דהכי שהכל יהיה זורם כמשה מפי הגבורה. ולמה כאן כתב "וזה מפורש במסכת שבת"? אלא צריך להכיר את האופי של חיבור הרמב"ם, שרצה שכל אחד ואחד שיקרא בו יבין אותו, ולכן נזהר מכל דבר שהקראים יוכלו להשתמש בו לרעה. מה היה כאן? נאמר ביחזקאל (ט"ד) "והתוית תו על מצחות האנשים הנאנחים והנאנקים", בחרבן בית המקדש הקב"ה אמר למלאכי חבלה לעשות סימן על כל הנאנחים על חילולי שבת ודברים כאלה שלא יגעו בהם. ואח"כ כתוב להכות את כולם, "וממקדשי תחלו" (שם פסוק ו'), תתחילו עם מקדשי. מה זה ממקדשי? לפי הפשט הכוונה לבית המקדש. אבל הגמרא (שבת נ"ה ע"א) אומרת: **תני רב יוסף, אל תקרי ממקדשי אלא ממקודשי, כלומר תתחילו בצדיקים**. למה הקב"ה חזר בו ממה שאמר לא ליגוע בצדיקים? הגמרא אומרת שהיה ויכוח על זה, הקב"ה אמר: הם צדיקים שקיימו כל התורה מאל"ף ועד ת"ו ולא לנגוע בהם, ובאה מדת הדין ואמרה: למה הם לא מיחו ברשעים? אמר הקב"ה: גלוי וידוע לפני שאפילו היו מוחים לא ישמעו להם. אמרה מדת הדין: אם כי גלוי וידוע לפני, לפנייהם מי גלוי?! הרי הם לא יודעים וצריכים לצאת ולמחות על זה. ובסוף הקב"ה הסכים שיפגעו בכלם. אבל הקראים היו מקשים על זה, וכי הפסוק כתב "ממקודשי"? הוא אמר ממקדשי, שהפורענות תתחיל בבית המקדש, ומי אמר שחזר בו מזה?! אלא צריך לומר אל תקרי ממקדשי אלא ממקודשי. לכן הרמב"ם שיש לו כלל לברוח מכל דבר שאינו פשוטו של מקרא, לא הביא את הפסוק הזה ביחזקאל, כי צריך לומר שם "אל תקרי", והוא בורח מאל תקרי וגזירה שוה וכל דבר מסובך כזה, ומגיש את הדברים בצורה פשוטה מאד.

- הרמב"ם (בהקדמה למשנה תורה) כתב: אדם שיגמור תורה שבכתב יקרא מיד את החיבור שלי, ולא יצטרך לספר אחר ביניהם. למה כתב ככה? כי באותו הזמן בספרד לא היו תלמידי חכמים גדולים, רק בודדים כמו הר"ף הרמב"ם רבי יוסף בן מיגאש ורבנו ממוון, וכיון שלא היה פירוש רש"י ממילה הגמרא היתה יבשה, כי מי יכול להבין את הגמרא בלי רש"י?! (היום יש כאלה לומדים גמרא בלי רש"י ומתחילים לפלפל הרבה, אבל קודם כל תתבונן בפירוש רש"י. הם יכולים לברר "המכין מצעדי גבר", גבר ראשי תיבות גמרא בלי רש"י...), לכן היו לומדים את המשנה שכתובה בעברית עם קצת פירושים בלבד.
- הגמרא (בבא קמ"ט ע"א) אומרת שהפורענות באה בשביל הרשעים ואינה מתחלת אלא מן הצדיקים, שנאמר "כי תצא אש ומצאה קוצים ונאכל גדיש" (שמות כ"ב ה'), כלומר האש מוצאת את הקוצים שהם הרשעים, וכבר נאכל הגדיש שזה הצדיקים תחילה.
- וראה לדבר, שביחזקאל שם אחרי שכתוב "וממקדשי תחלו", כתוב "ויחלו באנשים הזקנים אשר לפני הבית", ואחרי זה יחזקאל הנביא צועק להקב"ה "המשחית אתה את כל שארית ישראל" (שם פסוק ח'), וכי אם מכה את הרשעים בלי הצדיקים זה נקרא להשחית את כל שארית ישראל?! אלא מוכרח שהקב"ה חזר בו ויצא הדין הפוך, שהכה גם את הרשעים וגם את הצדיקים, ואמר על מלחמה בהם.
- אבא ע"ה** היה אומר לנו בכל ליל פסח, שכתוב בגמרא (פסחים ד' ע"ב) **שמדין תורה אסור לאכול חמץ בערב פסח מחצות היום והלאה**, ואיך לומדים את זה? **כתוב בפסוק "אך ביום הראשון"** (שמות י"ב ט"ו), **אך - חלק**. מה הכוונה? רש"י מפרש שאם תחליף את המלה "אך" באח"ס בט"ע, נמצא שאל"ף זה חילת"ו ו"ף זה צד", וא"כ המלה "אך" זה "חצ", כלומר לחצות ולחלק לשתים. **[מה זה אח"ס בט"ע? זה סדר אותיות: אח"ס בט"ע ג"ף ד"ץ הל"ץ ומ"ה זנש"ת**. אנתנו לא יודעים את זה רק אל"ף ב"ת, אבל התימנים מלמדים את כל החילופים של האותיות הלכה למעשה (הם כותבים בגמרא שבת ק"ד ע"א). פעם הראו לי ספר "מסורת" של התימנים (כמו ספר מסורת של האשכנזים), ושם כתוב: **אתב ש גרד"ק, אלב"ם גנד"ס, אח"ס בט"ע**, וכל מיני חילופי אותיות כאלה]. **אבל הרמב"ם** לא רוצה לכתוב בספרו דבר כזה, שלא יאמרו לו: מה אתה משחק בנו?! "הביא לנו איש עברי לצחק בנו" (בראשית ל"ט ט"ד). **לכן כתב שהפסוק אמר "לא תאכל עליו חמץ"** (דברים ט"ז ג'), והכוונה שלא לאכול חמץ על קרבן פסח, **זאת אומרת בשעה שאפשר להקריב את הפסח כלומר מחצות היום אסור שיהיה חמץ בבית** (פ"א מהלכות חמץ ומצה ה"ח). אמנם גם את זה למדו מפי השמועה, אבל לפחות אתה בונה על פסוק ולא פסוק עם חילופי אותיות ותיבות, כי יאמרו שאין לדבר סוף. עד כאן שמעתי מאבא. ועוד דבר כזה, הרמב"ם בהלכה הבאה שם (הלכה ט) כתוב: **מדין תורה אפשר לאכול חמץ בערב פסח עד חצות**, וחכמים הקדימו שעה אחת ואמרו שאסור לאכול משעה ששית, ואח"כ גזרו גם על שעה חמישית, **כדי שלא תתחלף שעה ששית ביום המעונן**. וחכמי לונגל שקטו עם הרמב"ם: מחילה מכבודך, הרי שעה ששית בעצמה גזירה, וא"כ

לכן אף פעם הוא לא כותב בחיבורו גזירה שוה. ופעם בדקו לי במחשב, ומצאו שפעם אחת בהלכות תלמוד תורה (פ"ד ה"ח) כתב: אם באו שני תלמידים אחד שואל קל וחומר ואחד שואל גזירה שוה, עונים למי ששואל קל וחומר כי זה דבר שכלי¹⁰. ובכל מקום את הגזירה שוה הרמב"ם לא מסביר¹¹. אותו הדבר כאן, שכתב "וזה מפורש במסכת שבת". וזה מהפעמים הנדירות שהרמב"ם מזכיר כן. (עיינו בקונטרס כסא המלך הנד"מ עמ"ס ובספר אסף המזכיר ערך הרמב"ם א').

אנחנו מוחים נגד המבזים את השבת

ד. ומה נוכל לעשות היום? **בכל מקום שיש כנס של תלמידי חכמים צדיקים ויראי שמים, צריך למחות על זה. זה הכח שלנו ולא נוכל לעשות יותר מזה. לכן אנחנו מוחים נגד הפושעים האלה, נגד אלה שמבזים את השבת, נגד אלה שמחרפים את התורה, ונגד אלה שאינם יכולים לסבול מלה אחת של תורה, נגד אלה שאינם יכולים לראות יהודי שומר שבת או מניח תפלין**¹². השבוע הזה הייתי בתל אביב, וראיתי אחד מניח תפלין, "צדיק אחד בסדום", ועוד רופא עם כיפה "פלא פלואים"... וגם ראיתי על הקירות שם הסטוריה של "חיים ארלוזורוב"¹³, ואילו הסטוריה של אברהם אבינו לא אכפת להם מזה, או הסטוריה של יחזקאל הנביא שכתב לראשונה את המלה "תל אביב" (יחזקאל ג' ט"ו), לא צריך לדעת את זה. ויותר מזה, השבוע מישהו פרסם שעשו "מסיבת חומש" בכתה ב' בתל אביב, ובאו הילדים בהתרגשות לקבל את החומש, והנה הם פותחים ורואים שהוא ריק בלי כלום. זה טירוף, זה שגעון של מטורפים, ושל שונאי תורה. כל הגוים לומדים את התנ"ך שלנו, שתורגם למעלה מאלף שפות בעולם (ופעם קראתי שהתנ"ך תורגם לאלף ששים וחמש שפות)¹⁴. ואילו הפושעים הארורים האלה לא רוצים לתת חומש לילדים. למה אתם עושים מסיבת חומש? תעשו "מסיבת הברית החדשה" או "מסיבת גיהנום". אתה לא יודע מה עולה בדעתם.

- הרמב"ם (כל כתבי הרמב"ם ח"א עמ"ס ט"ב) כתוב **שאם לא אחד יעשה גזירה שוה מדעתו יחריב את העולם**. והרב שעוול (בהערותיו שם) שהיה תלמיד חכם גדול, כתב: "לא ידעתי איך יחריבו את העולם בגזירה שוה". אבל הדבר פשוט, שעם גזירה שוה תוכל לחדש הלכות בלי סוף, כאן כתוב מלה כזאת וכאן כתוב מלה כזאת ועושים "גזירה שוה". ויש דוגמא כזאת, מה שכתב בשו"ת נחל אשכול (סימן מ') על המשכילים בזמנו שאמרו שהיום לא צריך למול את הילדים, כי כתוב בפסוק "לא יסוּף יבוא בך עוד ערל וטמא" (ישעיה נ"ב א'), וא"כ מה טומאה בזמן הזה ליתא גם ערלה ליתא. אוי ואבוי לגזירות שוות ולמומים כאלה. לכן אמרו "איך אדם דן גזירה שוה אלא שקיבץ אותה מפי רבו" (פסחים ס"ו ע"א).
- למשל בגמרא (כריתות ה' ע"א) כתוב שבתו מאנוסתו אסורה מגזירה שוה, והרמב"ם (פ"ב מהלכות איסורי ביאה ה"ו) לא כותב את הגזירה שוה הזאת רק שזו קבלה בלבד (ועיינו בספר ויען שמואל התשע"א סימן ח"ו).
- לפני שנה-שנתיים היה פרופסור "חצרוני", מאיפה אני מכיר אותו?! פעם הייתי באוטו ושמעתי חדשות של "קול ברמה", ואמרו שהפרופסור הזה אמר: "כאשר מגיע פסח אני לא יכול לראות יהודים אוכלים מצה". וכי הכריחו אותך לאכול?! אל תאכל מצה. אבל הוא לא יכול לראות את זה. לכן בפסח הוא ברח ליפן (ושמעתי שנתנו לו מכות יפות שם, ואיני יודע אם זה אמת). תוך כדי דיבור, אמרתי לעובדיה הנהג שלנו: חצרוני בגימטריא "השטן", כי זה התגלמות של השטן. היום הם אנשים שהולכים בפסח ליפו וקונים מה שרוצים משם, ויש אנשים שקונים לפני פסח כמה פירות ומניחים במקפיא, עד שיקפאו הם והמקפיא ביחד. אבל אדם שאינו יכול לראות יהודי אוכל מצות, זה מטורף.
- הוא נרצח לביל שבת בשנת תרצ"ג (שנת 1933), ועשו לו רחוב ענק שם, כי הוא היה שייך למערך וחשדו שאנשי הליכוד הרגו אותו, ועשו מלחמות על זה כרגיל.
- אח"כ הביאו לי פתק מהעיתון: מהו הספר הכי נפוץ בעולם? לא התנ"ך אלא הספר של "לנין", שהיה אבי הקומוניזם. **אבל מה נשאר מלנין ומה נשאר מספריו?!** פעם היה פסל גדול שלו ברוסיה בגובה תשעה מטר, והרסו אותו כליל ולא נשאר ממנו כלום. ואילו התורה שלנו עומדת שלושת אלפים שנה, והיא חיה ורעננה.

לפרטים והזמנות:
053-6652663

כל תשמישי הקדושה במקום אחד
ספרי תורה • תפילין • מזוזות • מגילות ועוד

מונה ע"י מניחים מוסמכים מישיבת כסא החכמים

לרכישת כרטיסים
1700-50-51-52

אתר ההילולא
hilula.org

או אצל הנצינים!

אינספור זכויות

כרטיסים אהבה!!!

רכוש כרטיס וזכה בזכויות זכויות אינספור...

לקבלת הפרוספקט המלא: שילוחו בקשה לדוא"ר: KR700505152@GMAIL.COM או למט: 058-6-34-40-40

מי שיבורח מהתורה והשבת לא ישאר ממנו כלום

ה. הם אינם יודעים שבסופו של דבר יעזבו את ארץ ישראל, ולא ישאר מהם כלום. והנה באנגליה יש חמשים אלף יהודים "יורדים" מהארץ, שאין להם שום סימן של יהדות ואין להם כלום. ואפילו אנשים שמקבלים תואר או מעלה כאן, אם מורידים להם קצת מהתואר שלהם עוזבים את הכל. פעם היה כאן אחד בשם "אבא אבן"¹⁵, שכתב ספר "עמי" על ההסטוריה של העם היהודי¹⁶. הוא הגיש אותו לאפיפיור מתורגם לאנגלית. האפיפיור דפדף בו, וראה כתוב שם על "מסעי הצלב" של הנוצרים, שנהרגו אלפי קהילות יהודים (בשנת ארבעת אלפים תתנ"ו, ומי שלא מבין נגיד לו 1096 למנין הגוים). ופניו החוררו חליפות. לא פניו של האפיפיור כי מה אכפת לו?! אלא פניו של אבא אבן. האפיפיור כעס עליו: איך אתה כותב ככה?! ואבא אבן רעד ממנו¹⁷. והנה אלף אלפי הבדלות, הרמב"ן רבי משה בר נחמן ע"ה, שחי לפני שבע מאות שנה, ופעם בא יהודי מומר "פול" (אינו יודע מה היה השם העברי שלו המקורי, אבל החליף אותו ל"פול", שיפול לכבשן האש...), ואמר שיש לו הוכחות מהתלמוד שכבר הגיע המשיח. והוא מתכוין לאותו האיש כמובן. הלך למלך אז, ואמר לו: אני רוצה להתווכח על זה עם החכם הגדול של היהודים, מי זה החכם שלהם? אמר לו: הרמב"ן. המלך קרא לו ואמר: אני גוזר שאתה צריך להתווכח איתו. אמר לו הרמב"ן: בתנאי שאוכל לומר כל מה שאני חושב, ואם תגיד לי לא לומר כמה דברים, זה לא יוכוח אמיתי. המלך הסכים, אבל אמר לו: אל תפגע בדת של הנוצרים, רק תדבר מה שיש לך. הרמב"ן עמד יחיד מול שבעים כומרים והמלך והמומר הזה, וענה על כל הטענות שלו במשך שלושה ימים, עד שהמלך נבהל ואמר: די מספיק, לא להמשיך יותר את הויכוח הזה¹⁸. הרמב"ן ענה על הכל בלי לפחד בכלל¹⁹. והמלך אמר לו: "אף פעם לא ראיתי אדם שאמר טענות כ"כ יפות על דבר לא נכון"²⁰. ונתן לו

15. שמעתי בחו"ל שהיה שולט בעשרים ושמונה שפות, והיה לו ראש של אבן...
16. פעם ראיתי אותו כמה רגעים ב"בית לוינשטיין", ושם הקדיש כמה שורות להרמב"ם (ואינו זוכר כמה בדיוק).
17. הם הורגים ורוצחים ואסור לנו לספר את זה. האפיפיור הזה הוא אבותינו (האפיפיורים) רשעים ארורים. הוא וכל הדת שלו תעבור מן העולם. רוצחים שכמותם מאז מסעי הצלב ועד גרמניה בימינו.
18. מה עשו הכמרים הארורים? אמרו: "אנחנו ניצחנו את הרמב"ן". וכי אתם ניצחתם אותו?! הרמב"ן ישב וכתב: ביום הראשון המומר טען כך וכך, וביום השני טען כך וכך, וביום השלישי טען כך וכך. ועניתו לו: חבל על הזמן שלך, אתה רוצה להגיד שכבר הגיע המשיח ומצאת רמז לזה בישעיה (פרק י"ג), והרי כתוב שם (ב' ד'): "וכתתו חרבותם לאתים וחניתותיהם למזרות, לא ישא גוי אל גוי חרב ולא ילמדו עוד מלחמה". אדוני המלך, אתה מוכן לומר לחייליך שכל אחד ילך הביתה? כי בזמן המשיח אין לא חרב ולא מלחמה (באותו הזמן היו מלחמות בין הערבים לנוצרים, והנוצרים ניצחו לאט לאט עד שכבשו את כל ספרד, ואח"כ גירשו משם את היהודים בשנת חמשת אלפים רבי"ג). אמר לו: אוי ואבוי, הערבים יכללו אותי, אתה נותן לי עצות לרעה?! אמר לו הרמב"ן: אתה רואה שעוד לא הגיע המשיח. כולם נדהמו: איך אתה אומר דבר כזה? אמר להם: ישעיה מעיד על זה. (כתבי הרמב"ן ח"א עמ' רח"ז).
19. ביום שבת, המלך בא לביה"כ וחזר לדבר על האמונה שלהם, והרמב"ן היה שם. אמר לו: אדוני המלך לא יודע מה הוא מדבר, הוא אומר שזה סוד גדול (אמונת השליש של הנוצרים) שגם מלאכים לא יודעים והמלך יודע אותו, אבל אם מלאכים לא מבינים קל וחומר שבני אדם לא מבינים, וא"כ המלך אומר לכולם להאמין בדבר שהוא בעצמו לא מבין. המלך שתק, ואין לו מה לענות על זה.
20. המפרש שם לא הבין את זה. אבל הכוונה שאחר הכל המלך נוצרי והרמב"ן לא לא לגייר

שלוש מאות דינרי זהב על זה²¹. אבל הכמרים היו חורשים מזימות, והמלך אמר לו: אני לא יכול להגן עליך, כי הם יבואו מכל הצדדים, וכי אשים לך מאבטח צמוד? אין לי מה לעשות לך. לכן תברח מכאן. הרמב"ן היה יכול לברוח למדינה אחרת שאין שם כמרים, אבל הלך לארץ ישראל, ויסד את הישוב הראשון שם²². הרמב"ן לא פחד משבעים ושנים כמרים מלך ומומר, ואילו אבא אבן מפחד מאדם אחד שהיום כאן ומחר בקבר. אבל כאשר אין לאדם אמונה חזקה בתורה, וכולו "כערער בערבה" (ירמיה י"ז ו'), ממילא אם האפיפיור יזעיף פניו הוא יתחיל לפחד מזה. בסופו של דבר, אבא אבן הזה שהיה "שר החוץ" כאן כמה שנים, פעם אחת החליפו אותו, ואמר לעצמו שאם לא מכירים בערך שלו אין לו מה לעשות כאן. הלך לחוץ לארץ ונשאר שם, וגמר שם את החיים. לעומת זה, היום יש בארץ ישראל אשכנזים שאומרים "אני דור שביעי בירושלים", כי אבותיהם ואבות אבותיהם באו לכאן לפני מאתיים שנה, ובמלחמת העולם הראשונה שלא היה כאן מה לאכול הם המשיכו לחיות בא"י, לכן גם הם ממשיכים בחיים כאן. כאשר אדם אוהב את התורה ואת ארץ ישראל הוא יכול לחיות, אבל כאשר הוא בורח מן התורה ומהשבת ומהכל, לא ישאר ממנו כלום, והיה כערער בערבה ולא יראה כי יבוא טוב" (שם).

גם הרחוקים מתורה השבת היתה קרובה ללבם

ו. אתם יודעים מתי נוסדה העיר "תל אביב"? בשנת תרס"ט, השנה שנפטר בה רבי יוסף חיים. והמייסדים שלה היו אנשים טובים. הנה מכתב שכתב הרב ישראל מאיר לאו שליט"א לפני שש שנים (בשנת תשע"ד) לחולדאי הזה. בזמנו דיברו על אוטובוסים בשבת, והוא כתב לו ככה: ראשוני עירנו תל אביב טיפחו דפוס התנהגות מכובד כראוי למסורת עמנו. דייזינגוף (זה ראש העיר הראשון של תל אביב) לא היה שומר מצוות, כמוהו הוגה הדעות הנודע "אחד העם"²³, ושניהם כתבו בעד השבת. אחד העם כתב: "יותר משישראל שמרו את השבת - שמרה השבת על ישראל" (בדורנו יש מביאים את הביטוי הזה בשם חז"ל, אבל זה דברי אחד העם ואין חז"ל כזה). וביאליק היה משתתף כל שבת ב"עונג שבת" באולם אהל שם בתל אביב, ושם היה שיעור בתלמוד מפי השופט ד"ר משה

אוחו, רק שהרמב"ן ענה יפה על הטענות האלה.

21. הרמב"ן כותב: "ונפטרתי ממנו באהבה רבה" (כתבי הרמב"ן שם עמ' ש"פ). מאיפה הביא את זה? כותב בגמרא (ברכות י"א ע"ב) שאם אדם קם בבוקר ואמר קריאת שמע עם ברכת "אהבה רבה" (אנחנו אומרים "אהבת עולם אהבתנו", והאשכנזים אומרים "אהבה רבה"), לא צריך לברך ברכות התורה, "שכבר נפטר באהבה רבה". והרמב"ן כותב כאן שנפטר מהמלך באהבה רבה.
22. פעם אחד (מאונגריסטבר אילן) שלח לי הישוב הראשון בארץ נוסד ע"י תלמידי הבעל שם טוב, ותלמידי הגר"א שבאו בדור שאחרי או שני דורות. אמרת לי: אתה חולם, לא הבעל שם טוב ולא הגר"א, כי הרמב"ן שהיה חמש מאות שנה לפני בעל שם טוב כבר יסד את הישוב הראשון. אמר לי: סליחה שכחתי את הרמב"ן. אבל איך אפשר לשכוח את הרמב"ן?! אנחנו לומדים חומש עם הרמב"ן ומדקדקים בכל מלה שלו עד הסוף, וכאשר לומדים גמרא ומפרשים יודעים שהרמב"ן העמיד לנו את הרשב"א והריטב"א והר"ן וכל החכמים, וכי אפשר לשכוח אותם?! אבל הוא שכח את זה. ויש לרמב"ן מכתבים שאין כמותם בעולם.
23. הוא מסכן למד גמרא והיה לו שכל טוב. אומרים שבגיל אחת עשרה היה מעיין בספר "שב שמעתתא" (שכתב בעל קצות החושן), ואביו ראה אותו ואמר לו: מה אתה מבין בספר הזה בכלל?! הוא נפגע מהמלה הזאת ואח"כ קרא ספרי השכלה, ויצא לתרבות רעה. בגיל שימונים ראה שבתו נישאה לכומר פרבוסלבי (כלומר מהכמרים שמתחננים), ואמר: "אילו ידע שיהיה לו ככה לא היה כותב כלום" (פעם ב"תד" פירסמו את זה).

בית ההוראה כסא רחמים
בנשיאות מרן הה"ר רבנו מאיר מאזיה שליט"א
אגודת ישראל
02-5353-383
בית ההוראה

זילברג²⁴, ואחריו ביאליק היה קורא מאגדות התלמוד²⁵, ואחריו היה חזן שקראו לו "שלמה רביץ". וכל זה בלי חילול שבת כל שהוא. זה כותב הרב ישראל מאיר לאו שליט"א. פעם רבי אמנון יצחק שליט"א כתב שהיתה חנות של פוטו בירושלים "צלמניה" (במקום מצלמה קראו לה בשם הזה)²⁶. והיתה פתוחה בשבת והתמונה של "המשורר הלאומי" מתנוססת בוטרינה שם. הוא ראה את זה, ושלח לו: או שתוריד את התמונה שלי או שתסגור את החנות בשבת, ואין דבר כזה שהחנות פתוחה בשבת והתמונה שלי שם. למרות שהוא לא היה שומר שבת, הוא ידע שהשבת צריכה להישמר בפומבי. והרי המחלל שבת בפרהסיא יינו סך, ונחשב כמו גוי, ולא שוה פרוטה אחת. הרשע הזה רוצה לעשות את כל בני תל אביב גוים, למה תעשה את זה? מה אכפת לך?! אם אתה רוצה תהיה גוי לעצמך²⁷.

שומרי השבת ניצחו כמו בני מתתיהו

ז. כתוב: "ראיתי רשע עריץ ומתערה כאזרח רענן, ויעבור והנה איננו ואבקשהו ולא נמצא" (תהלים ל"ז ל"ה-ל"ז). אם הוא עבר ואיננו ב"ה, למה תחפש אותו? התשובה, כי האפיקורסים של פעם עוד היה אפשר לדבר איתם, ואילו האפיקורסים של ימינו לא יודעים כלום. פעם כמה חרדים באו לעזר ויצמן, והוא אמר להם ביטוי כזה: "עכשיו אתם נלחמים בנו, ויגיע הזמן שתתגעגעו אלינו", מדוע? מפני שיגיע דור מנותק לחלוטין, שלא יודע מה זה נטילת ידים ומה זה שבת²⁸, ולא יודע כלום. אבל צריך לדעת כמו שחמשה בנים של מתתיהו ניצחו את כל המתיוונים בזמנם, אותו הדבר גם היום אנחנו ננצח בע"ה. ולא רק אנחנו אלא בבני ברק וירושלים וכל עיר ששומרים שבת. פעם היתה האמונה שקועה ומושרשת בלב. פעם בג'ראב הדפיסו את כל השיר "התקוה"²⁹, וראיתי שם בסופו ביטוי שלא הבנתי אותו: "שמעו נא אחי

24. אני לא מכיר את השופט הזה. אמרו שהוא כתב ספר "כך דרכו של תלמוד", ומצטטים בשמו דבר משם: בתלמוד אתה מוצא פתרונות לבעיות מסובכות מאד, ופעם אחת היתה אשה שבעלה היה חולה מסוכן ואין לו ילדים, ואחר מותו צריכה אשתו לעשות יבום וחליצה, אבל אחי בעלה נמצא בארצות הברית, ובזמנו היה קשה לה לנסוע לשם (גם היה עולה הריבה כסף וכנראה גם המטוסים היו בחתולתם). שאלו את הרב: מה לעשות? אמר להם: לפני שהוא ימות יש עצה טובה, אחות שלה גרה בארצות הברית, הם היו מפוזרים בעולם, "מפוזר ומפורד בין העמים" (אסתר ג' ח), וא"כ שאחי החולה ילך ויתן קידושין לאחותה שם, ולמחרת יתן לה גט, וממילא לא יוכל לייבם את האשה הזאת כי היא אחות גרושתו, אמנם גרושה זו אסורה לכהן אבל יכולה להתחתן, והאשה הזאת התפטרה מהחליצה והיבום. השופט הזה אמר: כך דרכו של תלמוד, שאתה יכול לעשות דבר "פיקטיבי" שלא מתכוין באמת לשאת אותה, אבל בזה פטר את האשה מהחליצה והיבום. ויש דבר כזה במכירת חמץ. וגם כתוב בירושלמי (בבמות פ"ד ה"א) שפעם היתה שנת בצורת ולא היה מה לאכול, ורבי טרפון שהיה כהן ועשיר קידש שלוש מאות נשים עניות, ונתן לכל אחת טבעת ואמר לה: "הרי את מקודשת לי". מה הוא עושה בכל הנשים האלה? בשביל שיוכלו לאכול תרומה שהיתה בזול יותר, כי הוא כהן. והם אכלו תרומה. אחרי שנת הבצורת, נתן שלוש מאות גטין לכולם. יש מקובלים שכתבו שרבי טרפון היה לגלגל של שלמה המלך, ואינו יודע איך מצאו את זה. כנראה בגלל ששלמה המלך נשא שלוש מאות פילגשים ושבע מאות שרות (עי' מלכים א', י"א ג), ושלוש מאות הפילגשים התגלגלו בשלוש מאות הנשים שרבי טרפון נתן להם קידושין. אבל רבי טרפון לא התכוין לשאת אותם, רק שעשה את זה בשביל שיוכלו לאכול בתרומה...

25. הוא כתב ספר "האגדה". ואומר בשם הרב עובדיה ע"ה שמותר ללמוד בספר הזה, אבל קשה לי לומר שמותר, כי שמעתי בחו"ל שהיה כותב את הספר הזה בשעה שהיה מעשן בשבת. אמנם איני יודע אם הסיפור נכון (ואולי המספר לי שמע את זה במקום לימודי ברמסטיאשר בלונדון), וגם קשה לתפוס שהיה עושה להכעיס ומעשן בשעה שכותב אגדות התלמוד, וזה מוזר (אבל ידוע שהוא היה מעשן בשבת, ואנשים שראו אותו כתבו את זה).

26. זה מזכיר לי את התרפים שקראנו השבת, "ותגנוב רחל את התרפים אשר לאביה" (בראשית ל"א י"ט), התרגום של המלה הזאת "צלמניא".

27. פעם ציטטו דבר כזה שכתבו בעיתונים החילוניים: "אם אתה רוצה להרגיש גוי אמיתי (לא גוי שקרני...), תלך בימי ה'סילבסטר" לעיר פלוניא, תשתה שם ותשתכר לשכרה, ותרגיש גוי אמיתי. אבל אדרבה שישאר גוי שם ולא יחזור יותר...

28. ואולי יודע יום "שבת" כי יש לזה שם בלועזית, אבל אם הלועזים יחליפו את לוח השנה שלהם הם לא ידעו גם את זה.

29. חיבר אותו נפתלי הרץ אימבר. מאיפה אני מכיר אותו? ראיתי כתוב ב"ה. אימבר", ולפני חמשים שנה ראיתי בגליון של נטורי קרתא שהוא כתב את השיר הזה (בחול' הייתי קורא כל דבר וזוכר אותו, ומה לעשות יש לי זכרון... אילו הייתי כהן בצעירותי הייתי מתחרה עם הרב עובדיה שהיה בריא בגן-עדן... אבל היום אני זוכר דברים של תורה קצת מכאן וקצת מכאן). אבל היום עשו שינויים בשיר הזה, ובמקור

בארצות נודי את קול אחד חוזינו, כי עם אחרון היהודי גם אחרית תקוותינו". מה הוא מדבר? אלא זה עם בחיריקו, "עם אחרון היהודי". והוא מתכוין למה שכתב רבי יהודה הלוי (ספר הכוזרי מאמר שלישי אות י"א) שפירש את הפסוק "אל

תיראי תולעת יעקב" (ישעיה מ"א י"ד), שאפילו אם כל עם ישראל יאבד ח' וישאר אחד גרמס וגרפס כמו תולעת, הוא יחזור ויכבוש את כל העולם. זה מה שכתב הבן אדם הזה: "כי עם אחרון היהודי", שאפילו ישאר יהודי אחד בעולם, "הוא אחרית תקוותינו". ובימינו ראינו את זה, אחרי שואה איומה ונוראה שלא היה כמוה בעולם, "כי באו בנים עד משבר וכח אין ללדה" (מלכים ב', י"ט ג), הנה הכל חוזר וניעור ב"ה, ויש כאן תורה ושיבות ושומרי תורה והכל. ולא רק זה, אלא יש שבעה-שמונה מליון יהודים בארץ ישראל כן ירבו, וילכו בדרך התורה בע"ה. ואם היום לא בדרך התורה, בניהם ילכו בדרך התורה.

כל מה שמלמדים ב"ממלכת" חושך ואפילה

ח. לכן צריכים לדעת שכל השגעונות האלה, וכל הפילוסופיה שלהם הולכת לאיבוד, ואין הם יודעים את זה? כי הם ראו שתוך שלושה-ארבעה ימים נפלו עלינו 450 טילים ואף יהודי לא נפגע בנפש, וכי זה דבר טבעי?! פעם היו שרים בכל בתי הספר בימי החנוכה: "מי ימלא גבורות ישראל אותן מי ימנה, הן בכל דור יקום הגיבור גואל העם, שמע! בימים ההם בזמן הזה מכבי מושיע ופודה, ובימינו כל עם ישראל יתאחד יקום ויגאל". אני זוכר בילדותי בגיל שמונה-תשע, ששמעתי ששרו את זה ונעקצתי בלבי: מה זה "מי ימלא

גבורות ישראל"? והרי בפסוק כתוב "מי ימלא גבורות ה'" (תהלים ק"ו ב'), למה אתם מחליפים שם ה' בישראל?! אחר שנים הבנתי שעשו את זה בכוונה, כי הם לא מאמינים בה' אלא בגיבור ישראל³⁰. אבל הנה יהודה המכבי

הוא אמר "לשוב לארץ ארץ אבותינו לעיר בה דוד חנה", והם כתבו "להיות עם חופשי בארצנו ארץ ציון וירושלים".

30. משוגע אחד משלהם אליעזר בן יהודה, אמר: מה אתם משבחים כ"כ להקב"ה על הנסים שנעשו בחנוכה? הרי מי שעשה את הנסים זה יהודה המכבי, וא"כ תשבחו אותו. ולפי דבריו צריך לומר: "ברוך אתה יהודה המכבי הבן של מתתיהו שעשית נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה"... מג'ון הבן אדם הזה.

רכשו כרטיסי הגרלה
של מוסדותינו "חכמת רחמים" ותזכו ב-4 זכיות בכרטיס אחד!

בקניית 2 כרטיסים - כרטיס בונוס מתנה!

זכו בשותפות אמת
במוסדות הקרדיס "חכמת רחמים" גי'פ, שייב, סללים, מודיעות, קרון בית מאבד ומר.

רכב, שיש

23 או בא

חייו עכשיו

כלום, וכשהגיעה המלחמה היו לו שמונה מאות חיילים שנפלו בקרב, כי אתה סומך על בן אדם עפר ואפר. ובמיוחד רומי המרשעת שהם שונאים אותנו, למה כרת איתם ברית?! והרי שבע מלחמות עשית וניצחת בכלם.

עשה כמה מלחמות עם היונים, ובמלחמה האחרונה נהרג, אתם יודעים למה? כי לפני כן עשה "ברית אסטרטגית" עם רומי, שאם נצטרך עזרה הם יבואו לעזור לנו ואם הם יצטרכו עזרה אנחנו נעזור להם, אבל זה לא עזר

בית חריג מצוות
613
עד 12 תשלומים
לכרטיס

ההילולא המסודרת "חכמת רחמים"

הסבא קדישא מרן הגאון הגדול רבי רחמים חי חויתה הכהן זצוק"ל

קבלו מתנה ללא הגרלה
את חקיקה על הנתיבות באמצעות
מספר הטלפון לכרטיס

הגרלות ביניים

השתתפו בהגרלה הגדולה

ההגרלה הגדולה תתקיים אי"ה ביום ההילולא של מרן רבי רחמים חי חויתה הכהן זצ"ל ביום שלישי ט' בשבט התש"ף 4.2.20 בבנין אוהל הרב מושב ברכיה בנוכחותם של גדולי ומאורי הדור שליט"א

עונים ותכשיטים יוקרתיים, מכשירי חשמל ועוד פרסים רבים יקרי ערך

התמונות להמחשה בלבד ט.ל.ח.

בנוסף השנה! מתנות יוקרתיות שמלוות אותך כל השנה!

סעודת מצוה כיד המלך מקום מיוחד לנשים

08-672752
אתר: <https://yhr.vp4.me/613>

אנו משמשים כמגדלור כבר מהגיל הרך!

מפעילות מוסדותינו

מעל 100 ילדים בפ"י מתחנכים בגנים ומעונות היום "שערי אברהם", הגנים שמחנכים למסורת ישראל סבא מתוך אהבה ושמחה

גנים ומעונות יום "שערי אברהם"

לא נכונים וזה לא בדיוק. חכם בדורו שהיה מדקדק גדול **רבי שבתאי סופר** (הקדמה כללית עמ' 37)³⁷, כתב שזו טעות גמורה. וגם חכם אשכנזי אחר מחבר סידור "עבודת ישראל" **רבי יצחק זליגמן בר**³⁸, כתב שהנכון לומר **בְּזָמַן** הזה. היום כולם אומרים בזמן הזה, ואף אחד לא אומר "בְּזָמַן". (וע"ע בספר ה' נסי ח"א עמ' ק"ד). ויש הרבה דברים יפים בדקדוק, אבל הגיע הזמן ונשאיר את זה לשבוע הבא בעז"ה.

מי שברך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל הקהל **השומעים כאן**, שהיתה להם סבלנות לשמוע דברים בטלים על תל אביב... אבל אני מוכרח לדבר ולא יכול לשתוק על זה. ירמיה הנביא אומר: **"ואמרת לא אזכרנו ולא אדבר עוד בשמו, והיה בלבי כאש בוערת עצור בעצמותי, ונלאיתי כלכל ולא אוכל"** (ירמיה כ"ט). ה' יברך אתכם שתראו בנים ונכדים ונינים צדיקים ויראי שמים, וזנכה כולנו לראות בביאת הגואל במהרה בימינו, אמן ואמן.

אל מלא רחמים, יתמלא ברחמים על נפש רוח ונשמת רעייתי **אסתר חיה זהירה בת לואיזה**, שנפטרה כהשבוע הזה. רוח ה' תניחנה בגן עדן, ויצרור נשמתה בצרור החיים, אמן כן יהי רצון.

37. הוא כתב סידור תפלה ובדורנו הוציאו אותו עם קישוטים ופולפולים וסימנים בלי סוף, כי זה חידוש גדול שיש מדקדק מבני אשכנז לפני ארבע מאות שנה. אמנם יש כמה דברים סתומים שם, אבל למדנו ממנו הרבה דברים. למשל מה שכותב שם (ח"ב עמ' 104) בשם מהרש"ל, שבכל הספרים שבאו מאספמיה (כלומר מספרד) אם יש שתי אותיות דמות והראשונה בשוא קוראים אותה בשוא פתח, כמו צללו בטללי וכדו'. אנחנו אומרים ככה וכולם קמים עלינו כללותינו, אבל זו המסורת שלנו ולא נזוז ממנה. והנה מהרש"ל לפני ארבע מאות שנה, מעיד שבכל הספרים שבאים מספרד מנקדים ככה. ונדמה לי שגם בתנ"ך קורן מנוקד הרבה פעמים הללויה צללו וכדו' בשוא פתח. (וע"ע בחומש בית נאמן ח"ב עמ' תשי"ט).

38. השם שלו כולל ארבעה שמות בבת אחת: "יצחק בן אריה יוסף דוב שנקרא זליגמן בר".

שלו, אף פעם לא כותב "של" מלה לבד. אמנם אי אפשר להחזיר את הגלגל אחורנית, אבל רק לדעת את זה. לכן הסידור שניקד "שלחנוכה" הלך לפי זה בדיוק. אבל לדין לא אומרים "של" בכלל, רק "להדליק נר חנוכה" בלבד.

"בימים ההם בזמן הזה"

1. אנחנו אומרים: "שעשה נסים לאבותינו בימים ההם בזמן הזה". אנשים לא מבינים את זה. פעם **הרב קורח ע"ה** בדרשה הקשה על זה, מה נפשך, בימים ההם או בזמן הזה? ועשה דרושים ופירושים בזה. אבל צריך להבין את הפשט. **בלשון חכמים המלה "זמן" פירושה תאריך, והכוונה: "בימים ההם" - בימי החשמונאים, "בזמן הזה" - בתאריך הזה כ"ה בכסלו.** מתי היה נס חנוכה? לפי החשבון של ההסטוריונים בשנת **שלושת אלפים תקצ"ז** (זה מה שמקובל היום), ולפי הרמב"ם (פ"ג מהלכות חנוכה ה"א) משמע שזה היה בשנת **שלושת אלפים תרכ"ב**. מי שישכח שיזכור את הפסוק: **"כי תרכב על סוסך מרכבותיך ישועה"** (חבקוק ג' ח). **ויכול להיות שהיו כמה מלחמות בתקופה הזאת, המלחמה הראשונה התחילה בשנת תקצ"ז והמלחמה האחרונה הסתיימה בשנת תרכ"ב.**

בספר **מטה משה**³⁶ (סימן תתקפ"א) כתב שאומרים **"בְּזָמַן הזה"**, אבל דבריו ההלמי העני ובעל הבית עם ה"א הידיעה. ובהמשך "פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונתן לתוך ידו **של עני**". למה לא כתוב כאן "העני" בה"א הידיעה כמו בכל המשנה? אמר לי **רבי אהרן גבאי שליט"א** שבמקור **זו מלה אחת "שְׁלֵעֲנִי"**, והאות למ"ד מנוקדת בסגול ובדגש כי הסגול במקום ה"א החסרה.

36. זה חכם בן דורו של הרמ"א (תלמיד מהרש"ל), **רבי משה מת**. למה קראו לו ככה? אני משער שהיה מלמד תינוקות ו"מת" פירושו מלמד תינוקות. אחרת למה קראו להם "משפחת מת"? הרי הם חיים במשפחה. בפרשת נח כתוב: "ויקטן ילד את אלמווד ואת שלף ואת חצרמות ואת ירח, ואת הדורם ואת אוזל ואת דקלה, ואת עובל ואת אבימאל ואת שבא, ואת אופיר ואת חוילה ואת יובב כל אלה בני יקטן" (בראשית י"ב-כ"ט). רש"י לא פירש כלום על אף אחד, רק על "חצרמות" כתב: על שם מקומו נקרא כן. למה? מפני שהוקשה לו איך מישוה יקרא לבן שלו חצְרָמָת? וכי הוא רוצה שימות? לכן פירש שהוא נולד במקום שנקרא ככה.

בשורה טובה לשוחרי התורה
ספר "פרחי כהונה"
 חלק ב' הייחודי ש"ס לספר רבנו רחמים חי חייטה הכהן זצוק"ל ראב"ד ברבא ואנפיה

יצא לאור במתדורה חדשה ומתוקנת עם הוספות רבות מכתב יד רבנו. בשני כרכים גדולים באותיות מאירות עינים. הספר יצא לאור אי"ה לקראת ההילולא המסורתית י' שבט התש"ף

זה הזמן להנציח את יקיריך לכבודו של מורנו הרב מחיר שורה בספר לברכה או לעילוי נשמת 120 ש"ח
 רבע עמוד 400 ש"ח | הצי עמוד 800 ש"ח | עמוד שלם 1500 ש"ח

כל התורמים יקבלו את הספר לביתם
 ניתן להירשם עד ר"ח טבת בלבד - כל הקודם זוכה

לפרטים והרשמה ניתן לפנות למזכירות
050-4174471 | 08-6727523

מי שרוצה לזכות בעלות הוצאת הדפוס רבע או חצי או כרך אחד לרב ברכאל הכהן 08-6727523 שלוחה 6

זוכו לטובות זכות מורנו הרב זצוק"ל תנן בעדכם אלף המון ישיבת חכמת רחמים - מכון "ארץ צדיקים", הועד למען הרב מושב ברכיה

החג הזה כולנו עם "סדר חנוכה" לימוד יומי לימי החנוכה

מחנה מושלמת לחנוכה מתאים לתת כשי למוסדות לארגונים ולאידישים ניתן להספיק לזיכוי הרבים ולהקדישי להצלחה/לרסואה/לשילוי נשמת.

הלכה, פרסאות, טנהנים וסגולות. סיפור נס חנוכה מסקורות הקדומים, וסיפורי נס חנוכה במושך הדורות. בשפה ברורה ונעימה השווה לכל נפש.

להזמנות - **054-842-4422** | p0548424422@gmail.com

חדש

שיעור מרתק
 על אופן צביעת התכלת בציצית, ותגליות ייחודיות מהתעשייה הנדירה. **הזאה אקו הגבא פאזומה 1**

מקלף אור חיים וקבל ססטור!
 ק. הגבא - קעלע לזינים

פתייל התכלת
 מנחת ציפת בשלמותה

זוכרתם
 2017 - 2018 - 2019

0799-1000-65

אי בתאונה?

הלכה נאמנה

א. בהנקה אומרים בסוף התפלה מזמור של הנקה "מזמור שיר חנכת הבית לדוד". אבל ב"הודו" לפני ה' מלה לא אומרים "מזמור שיר חנכת הבית לדוד", אלא מתחילים מיד "ארוממה ה' כי דליתני" פרגלי. אמנם פעם היה כתוב בספרים לפני ה' מלה, שבחנקה מוסיפים "מזמור שיר חנכת הבית", אבל האחרונים כתבו שזה לא נכון (וההסבר על פי הקבלה, שכאשר אומרים "אל נקמות ה'" אנהנו מתפללים שיעלו הניצוצות של עשרת הרוגי מלכות, והם ינקמו מכל הרשעים האלה שעשו לנו בעיות) ואבא זצ"ל היה אומר את הפסוק הזה עשר פעמים, לכן לא אומרים מזמור שיר חנכת הבית לדוד אלא "ארוממה ה' כי דליתני", שהנשמות של עשרת הרוגי מלכות יעלו למעלה, וכל אחד מהם שמצא את התקון שלו אומר את זה. לכן אומרים "מזמור שיר חנכת הבית" רק בסוף התפלה.

ב. השנה ראש חדש חל ביום שבת וביום ראשון. בשבת חנכה זו מוציאים שלשה ספרים, פירשת השבוע, ראש חדש וחנכה. מתחילים בפירשת השבוע (תדיר [מציין יתיר]), אחר כך ראש חדש (פחות תדיר), ואחר כך חנכה (הכי פחות תדיר). ביום ראשון למחרת (א' בטבת) מוציאים שני ספרים, אחד של ראש חדש ואחד של חנכה, ומתחילים עם של ראש חדש, כי "תדיר ושאינו תדיר תדיר קודם". (גליון 139 אותיות י"ג, ט"ו).

ג. בערב שבת חנכה צריך להתפלל מנחה ואחר כך להדליק נרות חנכה (כך לכתחלה, ורק בדיעבד אם אדם לא הספיק, אפשר לעשות הפוך). ושלשה טעמים יש בדבר: **טעם ראשון**, כי תפלת מנחה היא כנגד תמיד של בין הערבים, ואלו נרות חנכה הם כנגד הנרות של בית המקדש, ואין היו עושים? קדם כל מקריבים תמיד של בין הערבים ואחר כך מדליקים את הנרות של המנוחה. **טעם שני**, מנחה תדיר וחנכה לא תדיר, כי חנכה זה פעם בשנה. **טעם שלישי**, מנחה זה שיק ליום וחנכה זה שיק ללילה, כי בדרך כלל מדליקים בלילה ורק בערב שבת מדליקים מקדם, מפני השבת. (גליון 92 אות כ"ד).

למען חספר

על נקדה אחת יפסיד אלף דינרי זהב?

רבי משה זבארו היה ממגדלי ספרד, ויש עד היום ספרי תורה מכתב ידו, יש גם מגלה מכתב ידו, (הביא לי פעם שתי מגלות שלו, בצלום במיוחד, לא את המגלה המקורית), ונרן החיד"א פותח עליו ספור מאד מענין, פעם אמרו לו "אם תכתב את התנ"ך כולו מנקד ונדקדק, ולא תהיה בו שום טעות, תקבל עליו אלף דינרי זהב, אבל אם תהיה בו טעות אחת תפסיד את הכל", ועשו הסכם, בסדר, הוא יודע שהוא לא יעשה טעות, והנה אחרי שגמר, התחילו לבדק אחריו ומצאו מקום אחד שבמקום חיריק יש צירי, איך עשית דבר כזה? על נקדה אחת יפסיד אלף דינרי זהב, התחיל לבכות, נפלה דמעה מעיניו ומחקה את הנקדה של הצירי ונשאר חיריק, והתברר שהוא באמת פתח חיריק, ולא צירי, אבל בא זבוב אחד, רצה להפסיד לו את כל הזהובים, (זבוב וזהוב אותו דבר, קבל וזבובים במקום זהובים...), והוא הוסיף את הנקדה, הטיל לכלוך שמה ונעשה צירי. וראים מכך שספריו מדקדקים מאד, מרן החיד"א כותב (בספר לודד אמת סימן י"ג אות ג') שבחנו ומצאו שדבריו בתכלית הדיק, והוא התפנן לספור הגהה. (גליון 40 הערה 27).

"קדם תביאו לי סעדה רביעית"

ספרו לי על מרן הרב עובדיה זצ"ל, שבשבוע האחרון שלו שהיה בבית, והוא בגיל 94, לקחו אותו לבית החולים במוצאי שבת, ואמר להם: "אני לא הולך לבית-החולים, עד שיקדם כל תביאו לי סעדה רביעית". הביאו לו, ואלו פגית לחם עם קפה, ואחר כך הלך לבית החולים. בשנים האחרונות היה קשה לי, ולא הייתי יכול לאכל במוצאי שבת, לכן הייתי אוכל מזונות לסעדה רביעית. ומצאתי שמרן החיד"א (מורה באבעב אות קס"ד) אמר כך, שאם אדם לא יכול לאכל לחם, אז יחם מזונות פשעו ויברך על המחיה וזה יחשב לו כסעדה רביעית. אבל אחרי ששמעתי את הספור הזה, אני משתדל לעשות רק עם לחם. (גליון 78 הערה 20).

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים
סוחר שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א
לעני נאולה בת הרבית אסתר מאוז ע"ה

גליון 144

ידע תדע

א. בגמרא בעבודה זרה (דף ט' עמוד א', שם מובא מה קרה בכל ימי בית שני) כתוב, **שנס חנכה היה מאתים ושלש שנים לפני החרבו.** מאה ושלש שנים היה מלכות בית חשמונאי, ומאה ושלש שנים היה מלכות הורדוס. ואחר כך היה החרבו. ועל פי זה כותבים בסדר הדורות ובעוד ספרים, **שנס חנכה היה בשנת שלשת אלקים שש מאות ועשרים ושתים** (תרכ"ב) (דהינו מאה שלושים ושמונה שנים לפני התחלת מנין הגויים), ואין הגיעו לשתנה זו? כי לפי מה שמקובל החרבו היה בשנת שלשת אלקים תתכ"ח, ונתת"ח פחות מאתים ושלש - יוצא תרכ"ב, ועשו סימן: כי תרכב על-סיסוף מרובקת'ך ישועה (בחבוק ג', ח'). (ובספרי ההיסטוריה כותבים שזה היה קצת לפני כן. **בשנת שלשת אלקים תקצ"ו**, דהינו עשרים וחמש שנה לפני כן. יכול להיות שהיה הרבה מלחמות ('היזהר הפסב' נהל כמה מלחמות, לפחות שש מלחמות אני יודע), ויחכו ש'תקצ"ו זו השנה של תחלת המלחמות ונתכ"ב זו השנה של המלחמה האחרונה. ולענין שנת החרבו, למעשה זה לא היה בשנת תתכ"ח, אלא בשנת תתכ"ט, ויש אומרים שבשנת תת'ל, אבל מקובל לומר שהיה בתתכ"ח, כך משמע בר"ש" במסכת עבודה זרה (דף ט' עמוד א') אפלו שיש בזה ופוחים (בענין שנת החרבו ראה בעלון בית נאמן גליון 23 אותיות מ' - מ"ה, וגליון 72 אותיות ט"ז - ט"ט, וגליון 121 אות כ"ו, ובעלון ילדי גאלה גליון 128)). (גליון 42 אות ז' והערה 6, ובגליון הנוכחי).

ב. אוכלים ספגניות בחנכה. הראשונים אומרים שכל חג יש לו אוכל משלו, וזה דבר שמייד בעקר אצל הספרדים, ואמנם גם לאשכנזים יש דבר כזה אבל אצלם האכל לא תמיד מקורי. ומנהג הספגניות בחנכה אנהנו הספרדים לא נהגנו בו ואלו האשכנזים נהגו בו, ודוקא למנהג הזה יש מקור מרבנו מימון אביו של הרמב"ם

(הובא בקובץ שרד ופליט עמ' 7) שאומר: למה אוכלים ספגניות בחנכה? זכר לנס פה השמן, שהספגניות הם משמן. וכתבו בשם רב נסים גאון (בפכץ ה"ל, היה קבב ד' שלו שצא לפני כמה שנים) שעל המאכלים המיוחדים שאוכלים נאמר: "ואל תטש תורת אמך" (משלי פרק א' פסוק ח'), כי מה זה "תורת אמך"? וכי אמא יודעת ללמד תורה? הרי פעם הן לא ידעו ללמד, אלא הכנה למשל מה שאוכלים פולים בהושענא רבא, חלב במוצאי פסח (וימי אוכל חלב המרוקאים), וראש כבש בראש השנה. כתוב: "וטעמו כצפית בדבש", מה זה "כצפית בדבש"? זה הספגניות האלה, והם נקראים בערבית ספינג' (וזה כמו המלה "ספגניות", רק שהאות גימ'ל והאות הני"ו התיפכו). אז רבנו מימון אביו של הרמב"ם אומר שזה מנהג טוב, ואם כן זה מנהג קדמון. (גליון 43 אות כ"ד).

ג. הרב צבי אוירבך הוציא לאור את ספר האשכול [שחברו רבנו אברהם בן יחזקאל אב"ד, חמי ורבו של הרמב"ם], שדפוס פעם ראשונה לפני מאה וחמשים שנה, והוא חותם שמו צב"א - צבי בן אברהם אוירבך [וכתב שם הערות "נחל אשכול"]. והוא כתב בהקדמתו שם: דע, מה שכותבים בדורנו **בעל מחבר"ז** או טעות, כי בעל מחבר זה אינו המחבר אלא הבעלים שלו, וכמו שבעל השור זה לא השור, ובעל הבור זה לא הבור, ככה גם בעל מחבר ספר זה אינו המחבר, לכן אנתנו לא כותבים בעל מחבר אלא "מח"ס", ראשי תבות מחבר ספר. או שכותבים "בעל הספר". הרב יעב"ץ פותח "הרבתי"ט", מה הפגנה? ראשי תבות "הרב בעל תוספות יום טוב". לא בעל מחבר. (ועיין עוד בספר מגדולי ישראל ח"א עמ' קכ"ד). (גליון 132 הערה 16).

חידה

מהו נוסח הברכה הראשונה על הדלקת נרות החנוכה?

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי תשובות ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505 שלוחה 21 (חובה לציין שם וכתובת), נא לשלוח התשובות עד יום שני בערב

פטרונת מיליון קולות: תרון החידה: מי האיש הירא? הגאון המוקבל רבי רפאל ידידיה אבולעפאי (שמו ראשי תיבות י"א). הזוכה: חיים אלקובי - ירושלים

פתרון מי בתמונה: הגאון הגדול רבי ברוך דב ליבוביץ זצ"ל ראש ישיבת קמניץ ומחבר ספר ברכת שמואל (נפטר ה' בכסלו ת"ש). הזוכה: שלמה שוקרון - מגדל העמק